

N:o 44.

Ank. till Riksd. kansli den 1 mars 1906, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om utsträckning till 1909 års utgång af den genom förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor.

(I. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad motion (n:o 13) har herr *A. Olsson* i Tyllered hemställt, att Riksdagen ville besluta, att den genom kungl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor måtte äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som ville begagna sig af denna inlösen, därom i den ordning, samma författning stadgade, gjorde anmälan inom utgången af år 1909.

Till stöd för denna framställning har motionären — efter erinran, hurusom 1903 års Riksdag i anledning af ett af motionären i ämnet framställt förslag beslutit att utsträcka tiden för skattefrälseräntornas inlösen med tre år eller t. o. m. utgången af innevarande år — anfört, att åtskilliga dylika skattefrälseräntor och särskildt de s. k. Trippiska frälseräntorna i Halland emellertid ännu kvarstode oinlösta, men att, en-

ligt hvad motionären hade sig bekant, på privat väg undersökningar påginge, utredningar gjordes och underhandlingar vore inledda med räntehafvare för att med dem träffa aftal om ifrågavarande räntors inlösen.

Då en del af dessa s. k. Trippiska arfvingarne vore boende å utrikes ort, hade dock åtskilliga svårigheter mött att kunna anträffa desamma, men utsikt funnes, att, om tiden för räntornas inlösen förlängdes med ytterligare tre år, saken skulle kunna nöjaktigt ordnas. På grund häraf och då det otvifvelaktigt vore af stor vikt och intresse, att detta gamla skattesystem snarast möjligt försvunne, hade motionären gjort sin nu förevarande framställning.

Genom kungl. förordningen den 11 september 1885 föreskrefs, bland annat, att de räntor å skattefrälsehemman, hvilka genom köp, byte eller gåfva kommit från kronan i enskild persons eller verks, menighets eller inrättnings ägo och icke blifvit med jordäganderätten förenade, skulle, i mån som vederbörande ägare därom framställde anbud, för statsverkets räkning inlösas, därest ägare, som ville begagna sig af den sålunda bestämda inlösen, inom ett år från nämnda dag därom gjorde anmälan hos kammarkollegium eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Tiden, inom hvilken vederbörande ränteägare borde göra anmälan för att få begagna sig af ifrågavarande inlösen, har sedermera genom upprepade beslut af statsmakterna utsträckts, sista gången jämlikt kungl. kungörelsen den 8 maj 1903 till innevarande års utgång.

Då ej allenast de af motionären uppgifna frälseräntorna utan äfven andra frälseräntor torde finnas, hvilkas ägare kunna vara villiga att, om förlängdt tillfälle därtill lämnades, erbjuda dessa räntor till inlösen, och då det är önskligt, att staten må kunna, så vidt möjligt är, medelst frivilliga aftal med ränteägarne återvinna dessa utskylder, anser utskottet ytterligare tillfälle böra beredas till förvärfvande åt staten af desamma och hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till herr Olssons ifrågavarande motion, må besluta, att den genom kungl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor må äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som

vill begagna sig af denna inlösen, därom i den ordning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1909.

Stockholm den 1 mars 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
